

Ovo je pregled DELA TEKSTA rada na temu "pojam i pojava banaka". Rad ima 10 strana. Ovde je prikazano oko 500 reči izdvojenih iz rada.

Napomena: Rad koji dobijate na e-mail ne izgleda ovako, ovo je samo DEO TEKSTA izvučen iz rada, da bi se video stil pisanja. Radovi koje dobijate na e-mail su uređeni (formatirani) po svim standardima. U tekstu ispod su namerno izostavljeni pojedini segmenti.

Ako tekst koji se nalazi ispod nije čitljiv (sadrži kukice, znakove pitanja ili nečitljive karaktere), molimo Vas, prijavite to ovde.

Uputstvo o načinu preuzimanja rada možete pročitati ovde.

POJAM I POJAVA BANAKA

Banke su finansijski institucije, odnosno kreditne ustanove koje se bave novčanim prometom, tj prikupljanjem slobodnih finansijskih sredstava, koje vrše njihovu koncentraciju i alokaciju kroz odobravanje kredita uz određenu kamatu.

Prve banke se pojavljuju još u ranom srednjem veku. Njihova pojava je bila vezana za razvoj trgovine. Banke su se razvile iz zlatara i zalagaonica, koje su u početku služile kao institucije za čuvanje zlata i ostalih dragocenosti građana. Zlatare su za primljenu vrednost zlata ili neke druge dragocenosti izdavale potvrdu, tj priznanicu. Kasnije, pri preuzimanju svog zlata ulagači su pokazivali svoju priznanicu i uz plaćanje određene naknade dobijali svoje zlato nazad. Zlataru su ubrzo shvatili da ne moraju vraćati isti komad zlata koji je klijent ostavio ako je vrednost tog komada bila ista sa vrednošću komada koji je pozajmljen. To je oogućilo zlatarama da i same pozajmljuju drugim građanima već deponovano zlato. U periodu kapitalizma, ubrzan razvoj proizvodnih snaga uslovio je potrebu razvoja banaka kao institucija koje se bave mobilizacijom i centralizacijom sredstava kao i njihovim plasmanom.¹

Da bi se bolje razumeo poslovanje današnjih banaka, neophodno je upoznati se sa njihovim istorijskim razvojem. Preteče danasnjih banaka se javljaju još u antičko doba, sa pojavom razmene, i to u oblastima koja su obilovala prirodnim bogastvima (Grčka, Rima, Bliski Istok). Na Bliskom Istoku se nastanak banaka (3400-3200 G.P.N.E) vezuje za religijska verovanja, tako da su hramovi bili prvi osnivači „banaka“ (poslovi obavljani u naturi). Godine 2500. P.n.e vavilonski kralj Hamurabi donosi tzv. „kodeks o bankarstvu“, čime bankarstvo prelazi iz verske u trgovačku delatnost. Ipak, tek sa pojavom novca možemo govoriti o bankama u pravom smislu te reči.²

1 Dr. Dušan Jarić, Dr Viktor Radum Uvod u ekonomiju Novom Sadu 2007. godine

3 Anonela Zečević 10 juli 2008 godine. 1.

RAZVOJNE FAZE BANAKA

Pojava i razvoj novca su usko vezani i sa pojavom i razvojem bankarstva a pojava kovanog novca je omogućila bankarstvo da i ono zakuca na vrata istorije. Pojavu i razvoj banaka je omogućila pojava kovanog novca, ipak obzirom da je kovani novac postojao i pre nove ere svakako ne možemo tvrditi da su oduvek postojale banke u današnjem smislu reči. Usled toga se jedino može govoriti o razvojnim fazama. Pritom možemo razlikovati četiri faze kroz koje su prolazile banke kroz istoriju:

1. prva faza (počev od VII veka p.n.e);
2. druga faza (nastaje početkom XIV veka);
3. treća faza (nastaje početkom XVIII veka);
4. četvrta faza (nastaje početkom XIX veka).

Prva faza

Prva faza u razvoju banaka nastaje sa pojavom kovanog novca (negde od VII v.p.n.e pa sve do XIV veka). Prvi kovani novac se javio u Libiji oko 680. godine p.n.e (elektrum). Vladarev lik na novcu - Aleksandar Makedonski (336 p.n.e - 323 p.n.e). Tada se javljaju rudimentarni oblici bankarskih poslova kao sto su menjački, transferni, založni. U Vavilonu su se pojavile privatne kuće poznate kao tezuri-skladišta, gde su prikupljani razni proizvodi najčešće hrana na čuvanje, uz mogućnost pozajmljivanje drugima u naturalnom obliku, uz obavezu vraćanja do naredne žetve, i uz visoku kamatu. Iz predhodno pomenutog „kreditnog preduzeća“ se razvija menjački (Sarafski posao). Ovi poslovi su vezani za staru Grčku i činili su temelj razvoja metalnog novca. Ukoliko su menjači istovremeno obavljali i poslove zajamodavca, oni su nazivani trapezarima, (Grč. trapez-klupa, sto) iz Grčke se tokom III v.p.n.e menjački poslovi prenose u Rim, gde dostižu svoj vrhunac. U Rimskoj imperiji su bankari nazivani „argentarijusi“. Argentarijusi su osobe koje su preuzimale depozite i štedne uloge, a zauzvrat su odobravali kredite i posredovale u novčanom prometu. Sa padom Rimske imperije se zaustavlja dinamičan razvoj bankarskih aktivnosti, usled invazije varvara kao i mračnih crkvenih shvatanja. U feudalizmu je dugo vremena menjački posao bio jedini posao. Ipak, sa razvojem trgovine se ponovo javlja novčani obračun, koji je vršen putem menice, obzirom da je nošenje metalnog novca bilo rizično (pojava novčanica).

...

-----OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU.-----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL:

maturskiradovi.net@gmail.com